

Doanh nghiệp & Chính quyền

G15: Về mối quan hệ giữa doanh nghiệp và chính quyền

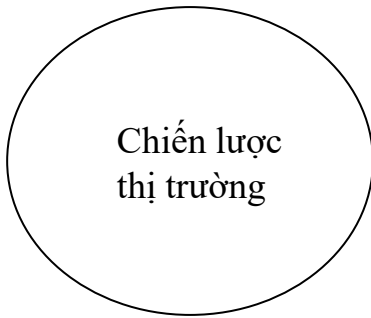
Chính sách công & Chính sách tư

- **Chính sách công**
 - Được thỏa hiệp bởi các tác nhân liên quan đến quản trị nhà nước
 - Về bản chất là cách thức can thiệp, điều tiết của nhà nước
- **Chính sách tư**
 - Chính sách (đối sách/chiến lược) của khu vực dân sự, DN, nhất là các công ty lớn (TNC), bên ngoài khu vực nhà nước
- **Gắn kết giữa chính sách công, chính sách tư**
 - Ví dụ: Quảng bá cho sản phẩm thân thiện với môi trường => vừa giáo dục công chúng => vừa hối thúc thay đổi chính sách nhà nước => từ chiến lược tư nhân trở thành chính sách công

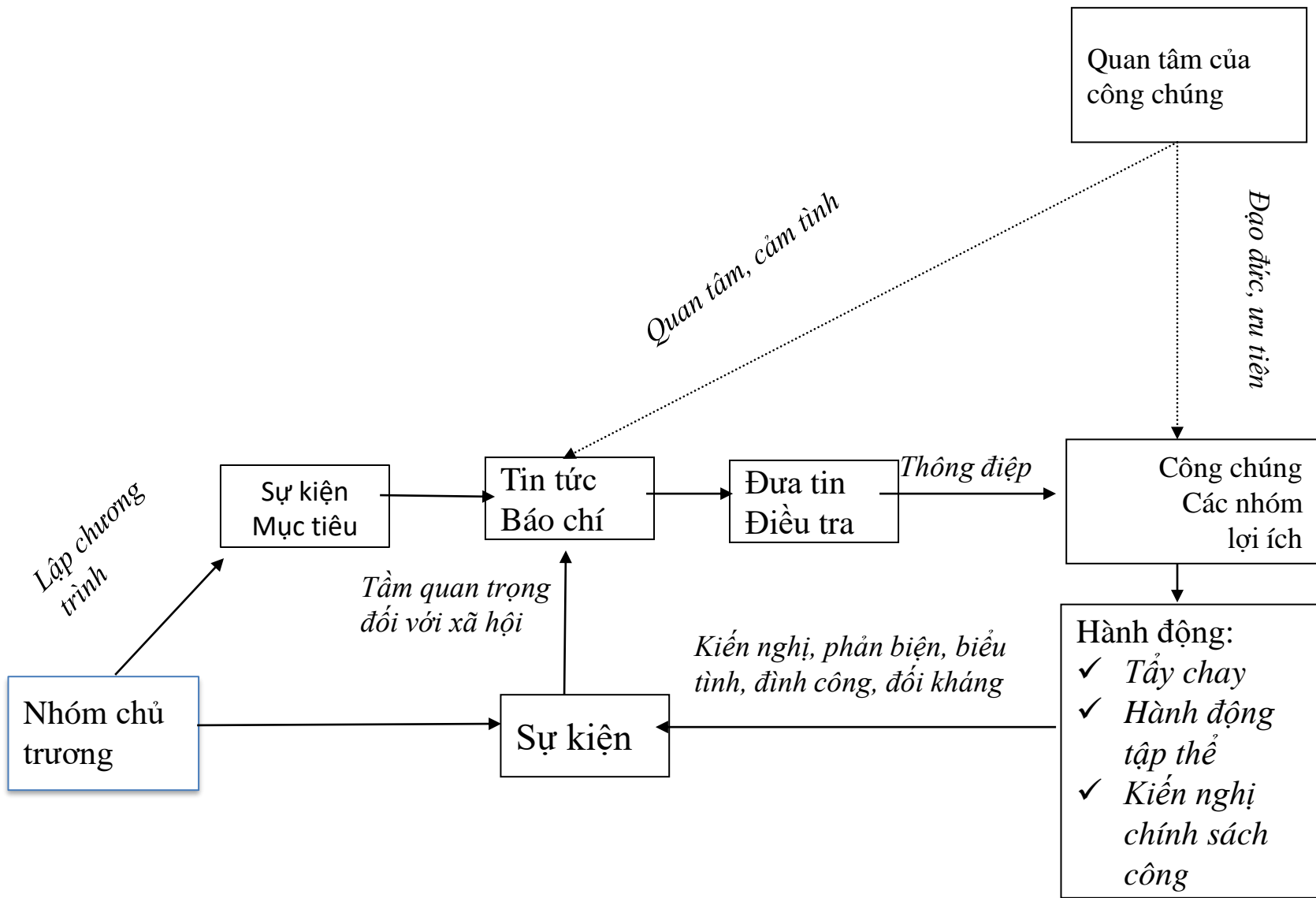
Điều kiện thị trường

Điều kiện phi thị trường

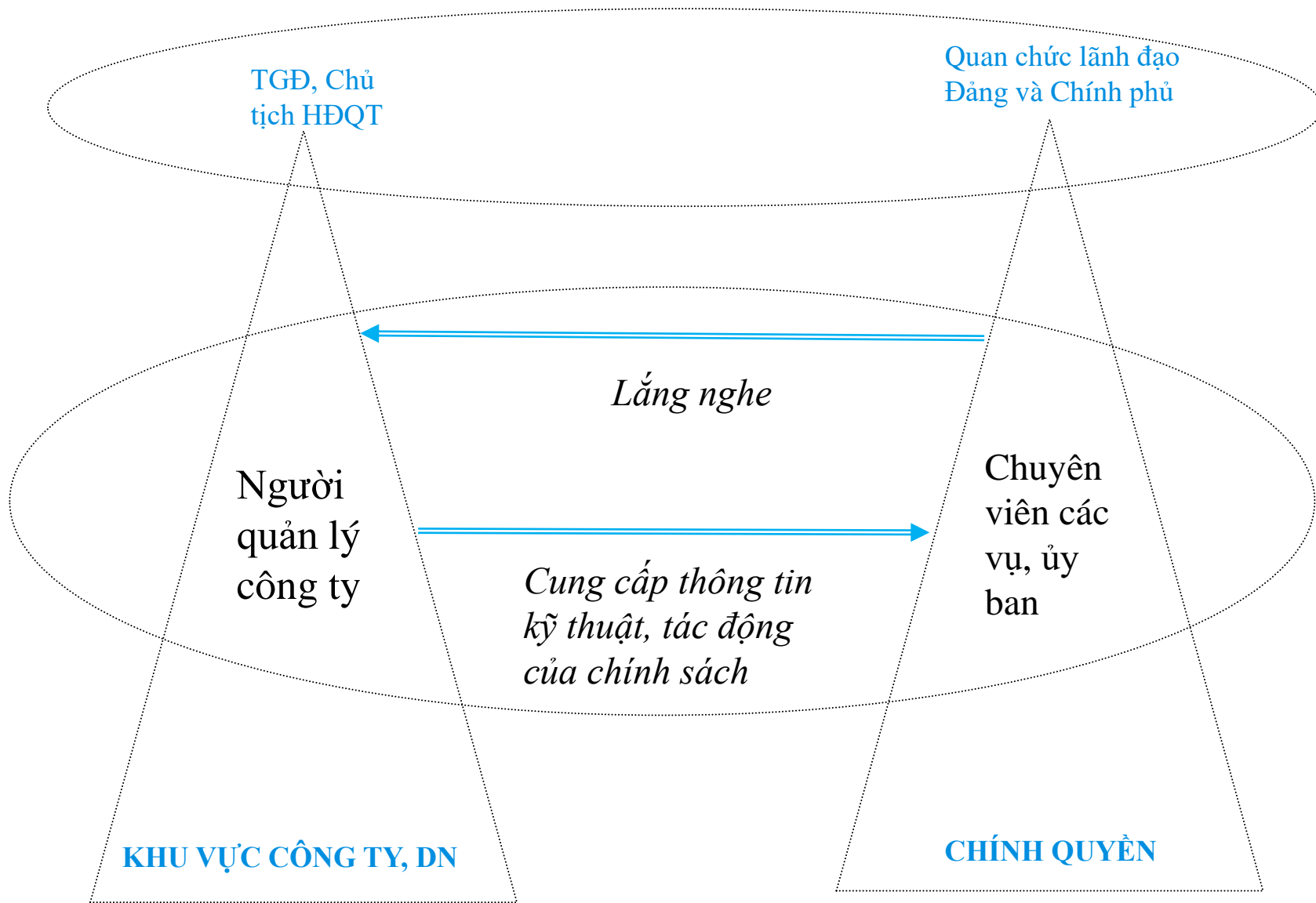
Điều kiện thị trường sẽ chỉ ra những chiến lược phi thị trường nào cần thiết cho DN

Điều kiện phi thị trường sẽ tạo ra cơ hội kinh doanh

Vận động hành lang (1)

- Ngành dược ở HK (2007):
 - Chi vận động hành lang: 448.000.000 USD
 - Hiệp hội Dược (ngân sách 150 triệu USD/năm) chi:
 - \$ 72.7 cho vận động hành lang QH
 - \$ 4.9 cho vận động hành lang Cục Dược Hoa Kỳ (FDA)
 - \$ 48.7 cho vận động chính sách ở các cơ quan dược cấp tiểu bang
 - Chi hỗ trợ tranh cử: \$ 99.000.000
- Giới luật sư ở HK (2007)
 - Chi vận động hành lang: \$ 30.000.000
 - Chi hỗ trợ tranh cử: \$ 195.000.000

Vận động hành lang (2)

- 2007: Chi phí vận động hành lang ở Hoa Kỳ: (triệu USD)
 - Ngành dược: \$ 448
 - Tài chính, bảo hiểm: \$ 418
 - Truyền thông: \$ 359
 - Năng lượng: \$ 270
 - Vận tải \$ 230
 - Nông nghiệp \$ 100
 - Xây dựng \$ 46
- Tổng cộng (2007): \$ 2.205
- Phải đăng ký hành nghề vận động hành lang: ví dụ tại QH Hoa Kỳ: **34.785** người đã đăng ký
- Cấm nhận quà (ăn uống < \$ 50, quà < \$ 100)
- Phạt nặng:
 - 1997 Tyson Foods tặng Bộ trưởng nông nghiệp \$ 12.000
 - Phạt \$ 4.000.000, bắt đóng vào Quỹ giáo dục chống tham nhũng \$ 2.000.000
- Cấm cựu công chức trong vòng 2 năm không được quay lại vận động hành lang ở cơ quan cũ

Vận động hành lang ở Châu Âu

- 15.000 nhà vận động hành lang được đăng ký tại Brussel
- 2011-2012 (trong 2 năm) nghị sĩ Hans-Peter Martin (Áo) nhận được 1427 thư mời, quà tặng, quan tâm (ăn tối, du lịch...) của các nhóm vận động, mỗi ngày làm việc không dưới 3 đề nghị
- Nguồn: [Vận động hành lang ở EU \(04/04/2013\)](#)

Xây dựng liên minh

- Phòng thương mại
- Các hiệp hội DN, hội ngành nghề
 - **Tình huống Catfish:** Hội nuôi cá nheo Mỹ: Trong một clip dài 30 giây trên trang web của CFA, www.SafeCatfish.com, có hình ảnh một phụ nữ cho hai đứa trẻ ăn cơm trong bếp. Người phụ nữ này nói: “**Các con có biết chỉ 2% thủy sản nhập khẩu được kiểm tra? Sông Mê Kông ở Việt Nam đầy ô nhiễm, mỗi năm cung cấp cho chúng ta 100 triệu pound cá tra, và 98% số cá này không được kiểm tra. Quốc hội đã bỏ phiếu về vấn đề này nhưng Nhà trắng không làm gì. Ngài Tổng thống hãy quan tâm tới sức khỏe và sự an toàn của gia đình chúng tôi**”.
- Các liên minh ad hoc (vụ việc, không tồn tại lâu dài)

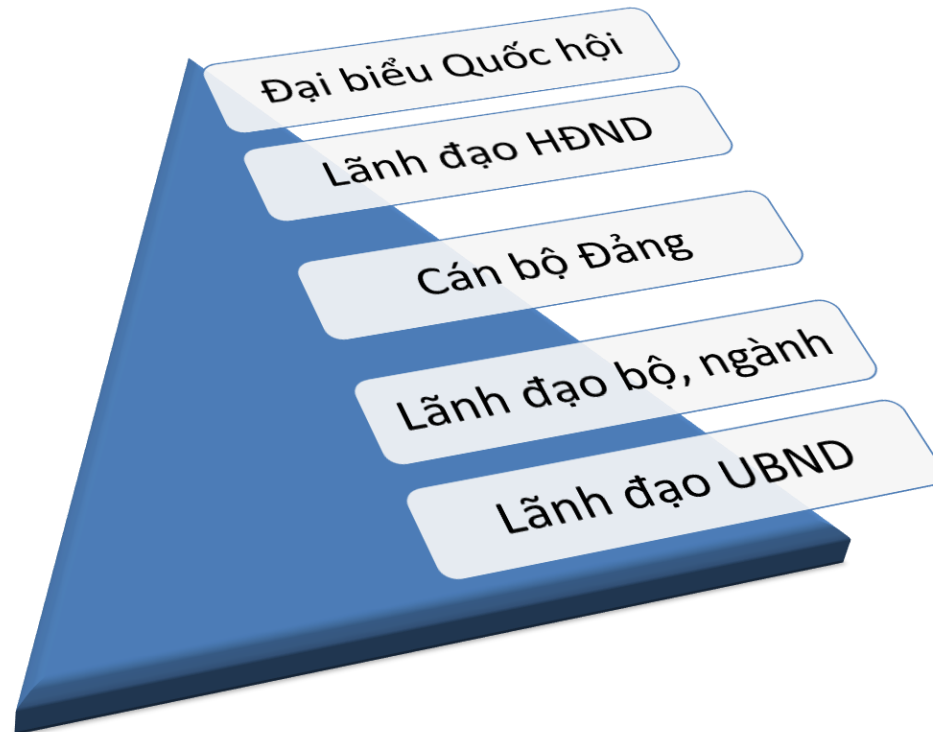
Quan sát ở Việt Nam

- Nhóm lợi ích và vận động hành lang (UBND, bộ ngành, CP, Đảng)
- “Tài trợ tranh cử” ?
- Đối thoại chính sách
 - Diễn đàn DN thường niên
 - Đối thoại với chính quyền
- Vận động chính sách, tìm đồng thuận trong công chúng
- VCCI, Liên minh các HTX => các tập đoàn nhà nước?
- Các hiệp hội ngành nghề
- Tham gia đóng góp, xây dựng và phản biện chính sách
- Tham gia đề xuất chính sách

Ví dụ 1: Các liên minh của PVN

- 30/12/2008: TĐ Dầu khí VN và SCIC ký hợp tác hai bên sẽ phối hợp cùng nghiên cứu, báo cáo các cấp có thẩm quyền về việc tham gia các dự án đầu tư
- 29/12/2009: Tập đoàn Dầu khí VN ký hợp đồng với Bộ Tư pháp hỗ trợ thông tin, hỗ trợ CLB pháp chế
- 15/06/2010: Tập đoàn Dầu khí VN ký hợp đồng với Tổng Cục Thuế nhằm tăng cường sự hợp tác giữa hai bên trong việc tham gia xây dựng, sửa đổi, bổ sung chính sách thuế, chính sách quản lý thuế; Tuyên truyền, hỗ trợ thực hiện chính sách thuế, chính sách quản lý thuế, cải cách thủ tục hành chính thuế
- 20/08/2010: Tập đoàn dầu khí VN và UBND Hà Tĩnh ký thỏa thuận hợp tác, hứa sẽ nghiên cứu đầu tư hơn 15 dự án mới tại các địa phương, hỗ trợ tỉnh Hà Tĩnh thực hiện chương trình an sinh xã hội, tặng tỉnh Hà Tĩnh 2 tỷ đồng xây dựng nhà đại đoàn kết.
- 15/11/2010: với 78,3% tổng số đại biểu tán thành, Quốc hội đã thông qua việc phân bổ ngân sách trung ương năm 2011, => Ủy ban Thường vụ Quốc hội đề nghị Quốc hội chấp thuận cho việc đầu tư trở lại 3.500 tỷ đồng cho Tập đoàn Dầu khí Việt Nam (PVN).
- 2013: 2215 tỷ đồng, UBTVQH kiến nghị từ 2014 chia lãi PVN theo nguyên tắc 75% nộp cho Ngân sách, 25% PVN tự giữ lại (đầu tư trở lại cho PVN)

Ví dụ 2: WB khảo sát “nhóm lợi ích” quan tâm tới ai?

Mức độ thường xuyên tác động, truyền tải khó khăn, quan hệ để trục lợi, sử dụng hối lộ để đạt mục đích, chủ động để tranh thủ lợi thế

Ví dụ 3: Nguy cơ tham nhũng từ DN bất động sản

